

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
I. ÚVOD	
§ 1. Úkol a předmět statistické fyziky	11
§ 2. Potřebné poznatky z termodynamiky	12
§ 3. Potřebné poznatky z mechaniky	17
§ 4. Potřebné poznatky z kvantové mechaniky	20
§ 5. Systémy skládající se z několika částic	29
II. ZÁKLADNÍ POJMY THEORIE PRAVDĚPODOBNOTI	
§ 6. Pojem pravděpodobnosti	32
§ 7. Poučka o skládání a násobení pravděpodobností	35
§ 8. Podmínka normování a střední hodnoty	38
§ 9. Fluktuace	39
III. KINETICKÁ THEORIE PLYNŮ	
§ 10. Ideální plyn	43
§ 11. Maxwellovo rozdělení	46
§ 12. Srážky molekul se stěnou nádoby. Tlak. Souvislost parametru α s absolutní teplotou	50
§ 13. Výpočet charakteristických veličin pro ideální plyn	52
§ 14. Jiné formy Maxwellova rozdělení. Fluktuace energie	56
§ 15. Vzájemné srážky molekul	58
§ 16. Boltzmannovo rozdělení v homogenním silovém poli	62
IV. STATISTICKÉ ROZDĚLENÍ	
§ 17. Kvasinezávislé systémy	70
§ 18. Statistické rozdělení	71
§ 19. Pravděpodobnost stavů systému	75
§ 20. Gibbsovo rozdělení	78
§ 21. Statistická teplota	83
§ 22. Vlastnosti Gibbsova rozdělení	85
§ 23. Přejchod ke klasické statistice	86
§ 24. Jednoatomový plyn jako celek	89
§ 25. Statistická rovnováha a relaxace	94
V. SOUVISLOST STATISTIKY S THERMODYNAMIKOU	
§ 26. Energie	97
§ 27. Tlak a práce	98
§ 28. První věta termodynamická	100
§ 29. Statistická definice entropie	107

§ 30. Statistický charakter druhé věty termodynamické	110
§ 31. Relaxační doba	118
§ 32. Třetí věta termodynamická	120

VI. IDEÁLNÍ PLYNY

§ 33. Maxwellova-Boltzmannova rozdělovací funkce pro dvouatomové plyny	126
§ 34. Zákon rovnoměrného rozdělení energie podle stupňů volnosti	131
§ 35. Specifické teplo plynů. Srovnání s experimentem	132
§ 36. Výpočet termodynamických funkcí jednoatomových plynů pomocí klasické statistiky	136
§ 37. Entropie směsi plynů. Gibbsův paradox	138
§ 38. Princip totožnosti částic	139
§ 39. Srovnání s experimentem	143
§ 40. Termodynamické funkce systému, který může být ve dvou kvantových stavech	146
§ 41. Dvouatomové molekuly	149
§ 42. Termodynamické funkce dvouatomových plynů	153
§ 43. Stavová funkce kmitavého pohybu a příspěvek kmitání k energii a ke specifickému teplu	155
§ 44. Stavová funkce rotačního pohybu a příspěvek rotace k termodynamickým funkcím	159
§ 45. Mnohoatomové molekuly	162
§ 46. Praktické určení termodynamických veličin	166

VII. NEIDEÁLNÍ PLYNY

§ 47. Vzájemné působení molekul	170
§ 48. Stavová rovnice neideálního plynu	173
§ 49. Van der Waalova rovnice a zákon korespondujících stavů	179
§ 50. Termodynamické funkce neideálních plynů	182
§ 51. Meze platnosti nalezených výrazů	183

VIII. KRYSYALY

§ 52. Složení krystalů. Tepelný pohyb v krystalech	185
§ 53. Jednorozměrný model krystalu	187
§ 54. Dlouhé vlny v trojrozměrném krystalu	194
§ 55. Stavová funkce krystalu	196
§ 56. Termodynamické funkce krystalu	198
§ 57. Srovnání teorie s experimentem	200

IX. THEORIE FLUKTUACÍ

§ 58. Význam fluktuací	203
§ 59. Polothermodynamická teorie fluktuací	204
§ 60. Brownův pohyb	208
§ 61. Fluktuace termodynamických veličin v homogenním systému	217
§ 62. Rozptyl světla fluktuacemi	222
§ 63. Obecná teorie fluktuací energie	226
§ 64. Vliv fluktuací na citlivost měřicích přístrojů	229

X. SYSTÉMY S PROMĚNNÝM POČTEM ČÁSTIC

§ 65. Statistické rozdělení pro systémy s proměnným počtem částic	234
§ 66. Fyzikální význam veličiny μ	237
§ 67. Podmínky rovnováhy fází	238
§ 68. Rovnice křivky fázového přechodu	240
§ 69. Latentní teplo přechodu a rozbor rovnice Clausiovy - Clapeyronovy	241
§ 70. Rovnováha mezi parou a kondensovanou fází	243
§ 71. Rovnováha mezi parou a krystalem	245
§ 72. Křivky fázové rovnováhy	246
§ 73. Povrchové napětí a povrchový tlak	250
§ 74. Tvoření nové fáze	252
§ 75. Fázové přechody druhého druhu	257
§ 76. Chemická rovnováha v plynné fázi	262
§ 77. Zákon o působení aktivní hmoty	263
§ 78. Výpočet konstanty v zákonu o působení aktivní hmoty	266
§ 79. Tepelná disociace atomů	268

XI. ELEKTRICKÉ A MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK

§ 80. Podsystem ve vnějším elektrickém a magnetickém poli	270
§ 81. Elektrická susceptibilita plynů	272
§ 82. Seignetteelektrika	276
§ 83. Magnetické vlastnosti látek	279
§ 84. Magnetický moment systému	281
§ 85. Paramagnetická susceptibilita	283
§ 86. Volná energie a entropie systému v magnetickém poli	287
§ 87. Adiabatické odmagnetování	289

XII. STATISTICKÁ ROZDĚLENÍ V KVANTOVÉ STATISTICE

§ 88. Důsledné použití principu totožnosti elementárních částic	290
§ 89. Jiná metoda odvození statistického rozdělení	291
§ 90. Kvantová rozdělení pro ideální plyn	294

XIII. KOVY

§ 91. Volné elektrony v kovech	300
§ 92. Elektronový plyn v kovu při absolutní nule	302
§ 93. Elektronový plyn v kovu při nízkých teplotách	305
§ 94. Rovnováha mezi elektronovým plynem v kovu a ve vakuu. Thermoelektronová emise	310
§ 95. Paramagnetismus volných elektronů	312
§ 96. Kovy a izolátory	315

XIV. THEORIE KAPALNÉHO HELIA II

§ 97. Energetické spektrum kapalného helia	318
§ 98. Vlastnosti kapalného helia	321

XV. ZÁŘENÍ

§ 99. Černé těleso	326
§ 100. Klasické teorie záření černého tělesa	329
§ 101. Planckův zákon	331
§ 102. Statistika fotonového plynu	333
§ 103. Thermodynamické funkce záření	336
§ 104. Fluktuace záření	337

XVI. APLIKACE STATISTICKÉ FYSIKY NA ATOMOVÉ A JADERNÉ SYSTÉMY

§ 105. Úvodní poznámky	339
§ 106. Statistický model atomu	340
§ 107. Statistická teorie jádra	344
§ 108. Statistická teorie jaderných reakcí	348

DODATKY	352
-------------------	-----

LITERATURA	355
----------------------	-----

REJSTRÁK	357
--------------------	-----